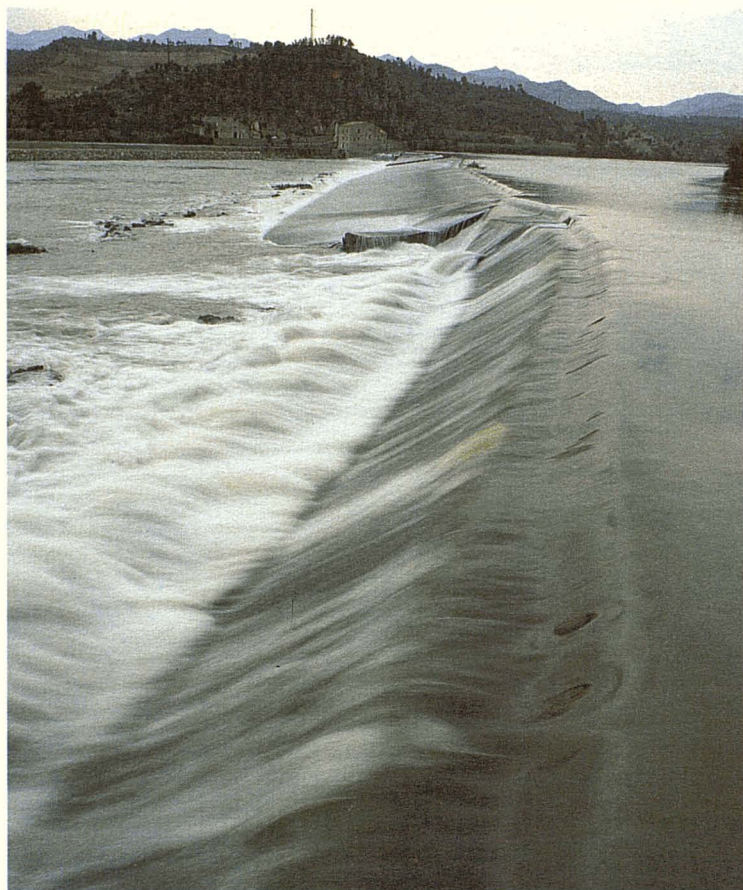

L'assut de Xerta

Denominació:
Assut de Xerta

Terme municipal:
Xerta

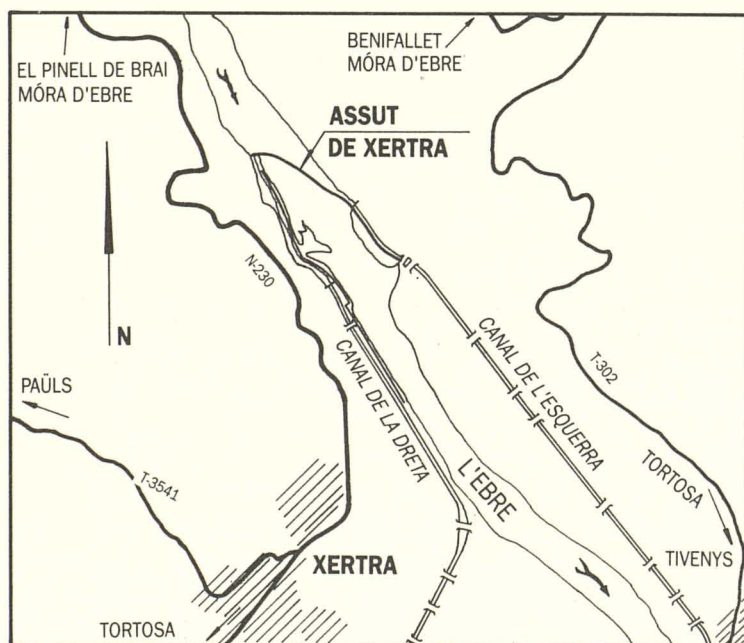
Comarca:
El Baix Ebre

Origen:
Època islàmica

Ús actual:
Derivació d'aigua cap al canal de l'Esquerra de l'Ebre

Uns tres quilòmetres abans d'arribar a la vila de Xerta, seguint el curs del riu Ebre, trobem la que segurament ha estat una de les obres públiques més importants per a les comarques del Baix Ebre i el Montsià, l'assut de Xerta. Construït en diagonal sobre el riu Ebre té una llargada de 310 metres i d'acord amb les dades que facilita Joan Jordà a l'obra *Regadio en Catalunya*, 4a edició, publicada a Barcelona el 1913, té una amplada de 3,50 metres a la coronació, 35 metres d'amplada a la fonamentació i 6 metres de profunditat. Avui dia serveix com a desviació dels canals de la dreta i l'esquerra de l'Ebre.*

L'obra de l'assut s'inicià en l'època islàmica; els àrabs van organitzar una horta molt fèrtil, amb l'aplicació de tècniques noves per a l'extracció de l'aigua mitjançant sínies; d'aquesta època daten els primers canals a la zona. Després de la conquesta del Baix Ebre i el Montsià el 1148 i 1149 pel comte Ramon Berenguer IV, va permetre's mantenir certs privilegis als musulmans per tal de mantenir la riquesa musulmana. El 1411 fou acabada la resclosa sota la direcció de Mussà Alamús. El 1443 la reina regent Maria de Castella, muller d'Alfons IV, autoritzà la construcció de rescloses a l'Ebre i de noves sèquies per al reg que havien de substituir el sistema de pous de l'època islàmica. El 1452 començaren les obres per construir una sèquia a l'esquerra del riu, que havia de prendre les aigües de l'esmentat assut; aquestes obres foren represes i

abandonades en diverses ocasions fins al segle XIX, quan l'assut fou condicionat per a desviar aigües per al canal de l'esquerra, el primer tram del qual fou inaugurat el 1857. A la dreta de l'assut es deixà una rampa perquè hi poguessin passar els llaguts que navegaven per l'Ebre i els rais pirinencs que baixaven fins a Tortosa.

*Vegeu a ESPAIS núm. 7 (setembre-octubre 1987), l'article "La recuperació de cabals superarà els $8\text{m}^3/\text{s}$ ", que, referint-se a les obres de revestiment dels canals i sèquies de l'Ebre, fa esment d'aquesta obra.

